

VI BESØKER
Camilla Hesby Johnsen
og Frank Steinsland
Sande i Vestfold
Størrelse: Ca. 5 mål

Det begynte med et bryllup

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

Camilla og Frank ville gifte seg – og de ville ha hagebryllup. Med romantiske bed og uteplass til vigsleren og mange gjester. TEKST BJØRG A. RAYBO FOTO TOMMY TØNSBERG

De hadde hagen, men den var ikke akkurat slik de hadde tenkt seg til den store dagen. Noe måtte gjøres – og det raskt. Alle krefter ble satt inn, og det ble bryllup i den nyanlagte hagen sommeren 2006, til og med været la breidsiden til...

Og siden har de holdt på med hagen, som Camilla og Frank overtok på odel etter Camillas bestemor i 2005. Der bestemor hadde nytte- og gårdshage, dvs. plen, rips og rugosahekk, er det nå ca. et mål med pynte- og kosehage og fire mål med plen og mulighet for utvidelse av kosedelen. Paret har store planer om utvidelse. Her er det ikke snakk om hagearbeid, bare hagekos.

Flere hagerom

Frank og Camilla ville ha en romantisk "cottage-garden" og delte hagen allerede fra starten av inn i flere rom. Det luner mot vinden, gir et bedre klima og flere koseplasser. Det store, frittstående sekskantede veksthuset fungerer som lun utestue når vær og vind ikke helt tilsvarer sommerdrømmen.

For det ble snart klart at det var visse forhold de måtte ta hensyn til skulle de få til den kosehagen de ønsket seg. Vestfold er klimatisk et frodig fylke, men hagen ligger på toppen av en morenerygg, og en stri sønnvind kan være plagsom.

Jordsmonnet består av 30 cm jord og én meter sand på et dypt lag leire, det er ikke alle planter som nøyer seg med det. Det går med rundt 100 kg kunstgjødsel hvert år, samt atskillige sekker veksttorv. Hønsegjødsel

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

«Vannet kommer fra himmelen. Det blir som regel nok»

er de selvforsynt med, og de passer på at det er jevn fart i kompostbingene og –haugene.

Siden det er et så tynt lag med jord, har de satset på opphøyde bed. Stein som er funnet på gården, er lagt opp i lave tørrmurer, så er det fylt på med jord og plantet til. "Gulvet" i hagestuen er belagt med kunststein, det gir et fast og rent dekke. Her har de også bygd opp en mur mot sør, for å skjerme for sønnavinden. Med tiden skal muren dekkes av tre blåregn (*Wisteria*). De har kommet i

jorda, men trenger fortsatt litt tid på murdekkejobben.

Flere rododendron danner en fin overgang i skogkanten, hvor barlind formerer seg. Camilla og Frank har planer om å plante uvanlige busker og trær med tiden, det første innslaget er på plass, et friskt valnøttre.

Det er ellers sjelden de planlegger på forhånd hvilke planter som skal anskaffes, de får eller kjøper planter og frø, og så finner de en passende plass.

Blomster hele sesongen

Allerede nå blomstrer hagen fra tidlig vår til langt ut i oktober. De sår mye selv, bestiller frø fra Morgan & Thompson og Impecta, de får planter og de bytter planter, blant annet med tante Kjersti Bergesen i Bergen. Her er mange løk- og knollvekster, blant annet et betydelig antall iris. De har sådd sju-åtte forskjellige slag revebjeller og en rekke andre stauder, sommerblomster og grønnsaker.

Ikke minst dominerer roser i mange farger og størrelser.

– Egentlig likte jeg ikke roser, forteller Camilla.

– Men så fikk jeg en 'Rhapsody in Blue' i gave, og da var det gjort. Nå, den tredje sommeren vi er her, har vi rundt 250 roser, herav 66 Austin-roser, 74 historiske og 192 andre forskjellige.

1 nn 2 nn 3 nn 4 nn 5 nn
6 nn 7 nn 8 nn 9 nn

1 2
3

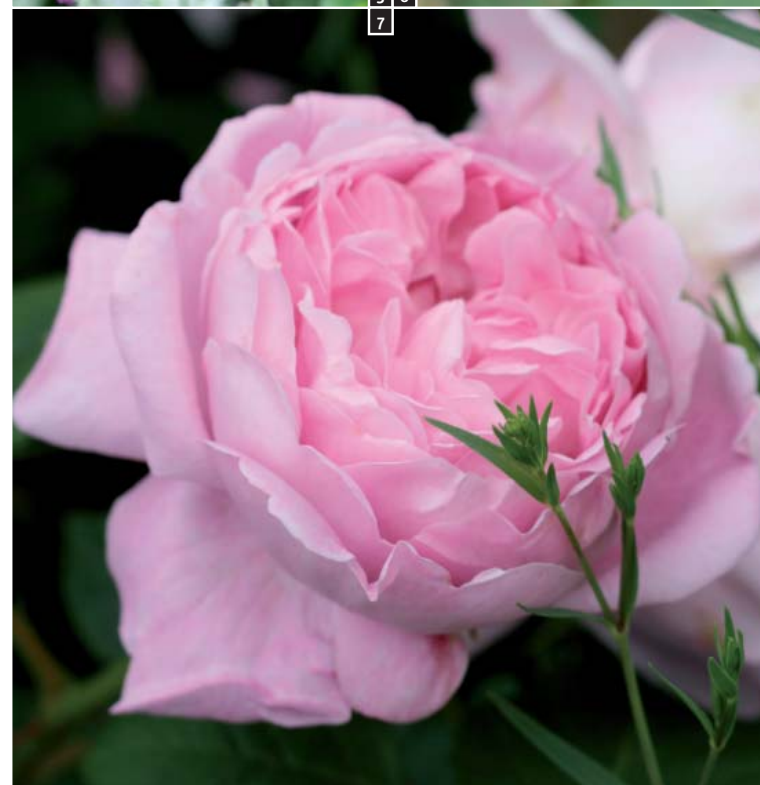
4

5 6
7

8 9

Norsk Hagetidend 5•2008 15

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

Og flere blir det sikkert. Vakre rosebuer markerer her og der overgangen fra et ene hagerommet til det andre, og villige roser og klematis klatrer mer enn gjerne i dem.

En annen yndling er dahlia, rundt 40 sorter, høye og lave, står tett i tett i bedene sammen med stauder og sommerblomster.

– Vi planter tett, forteller de og legger til: Det sparer oss for mye luking.

Fiskedam

Dagliljene står ranke rundt dammen, hvor det svømmer koi blant vannplantene.

– Vannet kommer fra himmelen. Det blir som regel nok, forteller Frank.

Her trives koi fra Malaysia, vannliljer fra blant annet Indonesia og noen akvarieplanter. Frank har installert et effektivt damfilter som holder vannet rent. Vannet pumpes opp, sirkulerer i en 70 cm høy beholder der snedige små plasthjul fanger opp algene.

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

Liv på gården

Det myldrer av liv rundt Camilla og Frank. I stuen bor papegøyen Pontiac, i kjelleren har de en akvariebutikk for saltvannsakvarier, og rundt og i uthuset råder Otto, Elvis og Eli Hagen, ferme haner og høner, med en skokk kyllinger. Fjærkreet sørger for koselig, kaklende liv og gir et godt bidrag med hønsegjødsel til bedene. Merkelig nok får de være i fred for hunden og de fire kattene. Den ene, bengalkatten Imo, smyger seg smidig forbi oss på evig jakt etter insekter i sin private jungel.

Interessen for hage har Camilla fått med seg fra bestemor, og fra far og onkel som drev i noen år et firma med hageartikler, og inngiftet tante Kjersti Bergesen er kjent fra flere hageprogram på tv. Og Frank er minst like interessert.

Og hagen – den blir vel aldri ferdig, slik det gjerne er hos hagefrelste entusiaster. Når de først har fått til noe, gir det blod på tann, og da ser de straks nye muligheter, inspirasjon og ideer fører med seg nye planer og prosjekter. I år skal det bli en ny kjøkkenhage, i engelsk stil ■

PUNCHLINE Billedtekst ait venibh erit, conullaor ilisis dolesecc tetuer in ve

Plant tett

Plant tett, flytt heller plantene i etterkant når det gror seg til, da unngår du ugress og hagen ser mer ferdig ut.

Del gjerne hagen opp i flere mindre rom i stedet for et stort, det skaper spenning.

Tenk på hagen som et rom med vegger, gulv og tak. Dekorér deretter rommet med planter, hagemøbler og gjenstander.

Er det mye vind, begynn med vindskjerming. Det skaper en lun hage og gi plantene bedre vekstvilkår.

Bruk mye kugjødselkompost når du planter roser. Helst 5 liter per rose. Vann ekstra godt det første året, så de får satt seg.

Camilla og Franks hagetips

Cottage Garden planter

PRAKTRIDDERSPØRE (*Delphinium*)

HØYDE: 180-200 cm

FARGE: Hvit, blå, rosa

BLOMSTRING: Juli-aug

Riddersporene er høyreiste og hardføre stauder i hagen. Høyden kan variere veldig avhengig av hvilken sort du dyrker. Sortene innen Pasific-gruppen går for å være de høyeste, disse kan både frø- eller stiklingformerer.

BUSKNELLIKER (*Dianthus barbatus*)

HØYDE: 60 cm

FARGE: røde, rosa, lilla og hvite

BLOMSTRING: Juni-juli

Busknellik tilhører de to-årige plantene. Første året dannes en liten plante og først neste år får du blomstring. Deretter setter planten frø og dør. De mørke, nesten brune blomstene til Nigrescens-Group, er blitt velkjente og populære planter de siste årene.

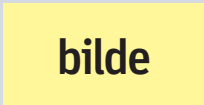
KATTEMYNTE (*Nepeta sibirica*)

HØYDE: 40-80 cm

FARGE: Blå

BLOMSTRING: Juli-aug

Kattemynte får eggformede, hårete og aromatiske blad. Den har en spesiell effekt på katter som elsker planten. De lysblå blomstene står vakkert mot det grågrønne bladverket. Gi den en plass i full sol eller halvskygge.

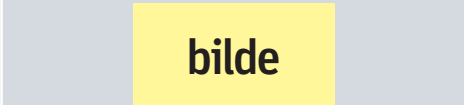
BRUDESØR (*Gypsophila paniculata*)

HØYDE: 80-100 cm

FARGE: Hvit

BLOMSTRING: Juli-aug

Lette, hvite flor i juli-august. Det er ypperlig sammen med roser og gir et lett og luftig inntrykk i bedet. Brudeslør har pelerot, og bør ikke flyttes, eller flyttes med forsiktighet etter at de har stått på plassen et par år.

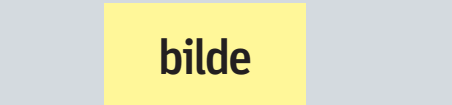
REVEBJELLER (*Digitalis*)

HØYDE: 60-200 cm

FARGE: Hvit, rosa, gul fersken

BLOMSTRING: Juni-aug

Det fins mange arter og sorter av revebjelle og alle passer godt inn i "Cottage Garden" stilen. De er enkle å så og de siste årene er det kommet mange nye sorter på frømarkedet. De fleste revebjeller er to-årige, men det finnes også flerårige varianter.

AUSTINROSER

Camilla har en forkjærlighet for rosene som er kryssset frem av engelskmannen David Austin. Gruppen omfatter ca. 200 sorter. Her er noen av Camillas favoritter: 'Eglantyne', 'Mary Rose', 'Molineux', 'Constance Spry' (klatreroser monterer ikke), 'Malvern Hills' (klatreroser), 'Leander', 'Gertrude Jekyll' og 'Wildeva'.

Annonse

Annonse